

Spis treści nr 2/2009 „Wiadomości Statystyczne”

STUDIA METODOLOGICZNE

Grażyna Niedbalska — Prace metodologiczne w organizacjach międzynarodowych nad kapitalizacją i rachunkiem satelitarnym działalności badawczej i rozwojowej (B+R)

BADANIA I ANALIZY

Jerzy Baruk — Innowacyjność przedsiębiorstw przemysłowych

Piotr Szukalski — Płodność nastolatek w powojennej Polsce

Małgorzata Radziukiewicz — Tendencje i perspektywy rynku pracy

STATYSTYKA REGIONALNA

Jan Czempas — Wykorzystanie środków Unii Europejskiej w powiatach ziemskich woj. śląskiego

STATYSTYKA MIĘDZYNARODOWA

Jacek Strojny — Infrastruktura transportu drogowego w krajach Unii Europejskiej

INFORMACJE. PRZEGLĄDY. RECENZJE

XXVII konferencja *Wielowymiarowa analiza statystyczna* (oprac. *Katarzyna Bolonek-Lasoń, Jacek Białek*)

Nowości wydawnicze GUS i urzędów statystycznych (grudzień 2008) (oprac. *Alina Świdorska*)

Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju — rok 2008 r. (oprac. *Departament Analiz i Opracowań Zbiorczych, GUS*)

Streszczenia artykułów:

Grażyna NIEDBALSKA

Prace metodologiczne w organizacjach międzynarodowych nad kapitalizacją i rachunkiem satelitarnym działalności badawczej i rozwojowej (B+R)

W artykule przedstawiono historię i aktualny stan prac nad tzw. kapitalizacją i rachunkiem satelitarnym działalności B+R prowadzonych w ramach rewizji systemu SNA 1993. Celem tych prac jest ustalenie zasad, na podstawie których nakłady bieżące na działalność B+R (liczone według metodologii Frascati — *Frascati Manual*) będą traktowane w systemie rachunków narodowych (SNA) jako element nakładów brutto na środki trwałe.

W opracowaniu przedstawiono główne podobieństwa i różnice pomiędzy metodologią Frascati i systemem rachunków narodowych. Pokazano także główne założenia rachunku satelitarnego działalności B+R, którego wprowadzenie będzie etapem przygotowawczym, poprzedzającym pełne wdrożenie kapitalizacji tej działalności w systemie rachunków narodowych. Omówiono też zadania stojące przed GUS wynikające z tych zmian.

Jerzy BARUK

Innowacyjność przedsiębiorstw przemysłowych

Artykuł omawia kwestie innowacyjności przedsiębiorstw przemysłowych z perspektywy mierników: nakładów na działalność innowacyjną, źródeł tych nakładów i ich struktury oraz udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie badanych firm.

Poziom mierników i ich struktura wskazują na względnie niską innowacyjność przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce, zwłaszcza małych i należących do sektora prywatnego.

Piotr SZUKALSKI

Płodność nastolatków w powojennej Polsce

Celem artykułu jest przedstawienie, jak w trakcie ostatnich czterech dekad zmieniała się płodność kobiet w wieku do 19 lat. Osobami, dla których wydanie na świat potomstwa w największym stopniu determinuje przebieg dalszego życia, są nastoletnie kobiety. Generalnie płodność nastolatków zmniejszała się, choć narastały niekorzystne zjawiska, przede wszystkim niezwykle szybko wzrastał udział urodzeń pozamałżeńskich.

Małgorzata RADZIUKIEWICZ

Tendencje i perspektywy rynku pracy

W artykule omówiono problemy rynku pracy oraz zmiany zachodzące w ciągu ostatnich kilku lat. Rynek pracy w Polsce mimo widocznej poprawy (spadku bezrobocia rejestrowanego i wzrostu liczby pracujących) wciąż cechuje szereg zagrożeń. Jedną z najistotniejszych jego słabości jest niewystarczająca liczba ofert pracy (zwłaszcza stałego zatrudnienia), najniższy wśród krajów UE wskaźnik zatrudnienia oraz wczesna dezaktywizacja zawodowa. Inne zagrożenia to: duży udział kobiet i młodzieży wśród bezrobotnych, niski poziom ich wykształcenia, wysoki udział bezrobocia długookresowego, zbyt wysokie bezrobocie na wsi.

Sytuacja na rynku pracy jest konsekwencją różnorodnych decyzji społecznych, ekonomicznych i politycznych. Dlatego, obok aktualnej diagnozy rynku pracy, w artykule zwrócono uwagę na niezamierzone skutki rozpatrywanych zjawisk w przyszłości.

Jan CZEMPAS

Wykorzystanie środków Unii Europejskiej w powiatach ziemskich woj. śląskiego

W artykule skupiono uwagę na wielkości i znaczeniu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych w budżetach powiatów ziemskich woj. śląskiego w latach 2004—2007. Silnym bodźcem do podejmowania wielu działań mających na celu rozwój i poprawę życia mieszkańców stały się środki unijne programów przedakcesyjnych, a od 2004 r. — kiedy Polska została krajem członkowskim Unii Europejskiej (UE) — z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Fundusze te są instrumentami polityki strukturalnej.

Jacek STROJNY

Infrastruktura transportu drogowego w krajach Unii Europejskiej

W literaturze zawarte są propozycje wskaźników wyposażenia w infrastrukturę transportową, które mają charakter ilościowy i jakościowy, nie zdołano jednak wypracować kompleksowego systemu oceny. Proste mierniki nie dają możliwości oceny dopasowania infrastruktury do funkcji, jakie ona powinna spełniać. W artykule zastosowano metodologię wielowymiarowej analizy porównawczej.

Wyniki badania ukazały znaczny stopień zróżnicowania stanu infrastruktury drogowej w krajach UE. Regiony wykazują popyt na wyposażenie infrastrukturalne zależnie od indywidualnych uwarunkowań. Korzyści z rozbudowy sieci drogowej, przyjmują różną skalę w zależności od stanu wyposażenia. W regionach najlepiej rozwiniętych inwestycje przynoszą minimalne efekty krańcowe.